

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 18. Zettortdeenâ 4tâ Mei 1839.

Z e b i b b i n a t a j s.

(Stahst.)

(Skattees Nr. 17.)

Wehl obtra fwehtdeena ne bija atgahjuft, tē jaw pollizes wirfsneeks ar meistersa fungu Peh-teri pee sohga nahze, teikdams: „Kaugeet, fchis wihrs irr fawa snohra ammata puifi dikti nokuhlis un bes wainas gluschi par netaisnibu. Es fuhdsu to kâ pahrgalwneeku, luhgdams, lai juhs to, kas pareisi darrijs, birgera zeetumâ listut, fur winnam tas untums pahrees.“ — Tē nu meistersa atkal stahweja preeksch sohga, kulliti rohkâ, un atbildejahs sohga jautaschannu pasmaibidams un nosehris: „Nedsset, lungs, us fo juhsu ischfirschana irr derrejufi. Pasfaule gan naw jo paklausigs zilweks par mannu snohru, bet, kâ sinnam, arri neweens naw jo fahrs, wissu sinnaht, kâ ffrohderihts. Winsch fleppeni manni apgluhnejis, pee mannam durwim klaufijees, irr kâ kakkis par mannu lohgu eelihdis, mannas leetas isbraudsicht un, fo flehpju, isdabbuht, un nu winsch nodeewajahs, man burwi effam. Manna meita gan allasch tam pretti bija un ne gribbeja zeest, ka es aiseetu; bet ka ffrohderis tik wehstu kahrigs, tahds launuma usdohmatajis un ifdeenas tik nifns bija, par to ka manni ne warreja prohjam aisdicht, tas man reebahs. To nemeeru stary laulineekeem beigt un pats meeru atrast, kuhlu to puifi, kas ffrohdera luttekliis, tihscham, bes ka tas to bija pelnijis. Man schehl, ka tam bija jadabbu tas pehreens; bet man to reis prah-tâ ne eeschahwahs, kâ labbak warretu par welti us kahdu laiku kluffu kohrteli dabbuht. Tas sehns arri wehl jauns, un kuhleeni jaw riht, kad brohfastu gribbehs, buhs peemirfis.“ —

Sohgis atkal galwu krattija, fazzidams: „Wai, wai, Pehter, ar jums wairs pateefi

naw lahgi! Juhs zeetuma kohrteli dabbuseet, ja jums naw naudas sirahvi aismaksahht.“ — „Es pluffatinsch esinu,“ Pehteris atbildeja ar preezigahm azzim, „luhdsu taisni pelnitu zeetumu, gaischâ un itt kluffâ kambariti, fur man wehlehts irr dreijehht un ar scheem manneem neeku eerohzineem darbotees.“ Us kulliti rahdija, fur amnatribzinaus glabbaja. — „Tas jums wehlehts,“ sohgis atteize. „Lihds jaunam mehnesim juhs tur warrat stahweht un weentuli eeslehgti buht. Rohku jums dohnu, neweens zits, kâ zeetumneeku waktmeisteris, jums tur usspeepees.“ —

Meistersa tur eegahje ar leelu preeku, fur zitti tikkai tohti noffummuschi mehds ee-eet. Sohgis peeteize, lai neweenu pee winna ne eelaischoht, bet winnam wissu dohdoht, kas tam buhtu waijadfign pee winna flepna darba. Wissu gaischaku kambariti tam atwehleja, un zitteem zeetumneekeem to gluschi aisleedse. Pa tam sohgis arri isdarrija, ka ta teefas-deena, kurrâ tee sapulzinati rahtes-kungi tahs meistersa gaspaschas un dehlu fuhdsinu un aistrunnas klaufitohs, — ais to laiku tikke nolikta pahr kurreu Pehterim bija zeetumâ jasehsch.

Un kad tee gohdajami firmi wihri, ta pilfehtha tehwi sapulzinati sehdeja augstâ rahthse, klaufitees fo meistersa Pehtera gaspascha un behtni fuhdschs, tad meisterene gaudahs ar teem pascheem wahrdeem ar kurreem jaw papreeksch bija gaudusees. Bet wezzakajis dehls par jaunaku brahli un pats pahf sewi aschas runnas teize, fo beidse luhgdams: lai gan gudra rahte tam apfuhdsetam tehnam kafu teesu leegtu, tâ ka Meistersa Pehteris jaw pats to leedfis darriht, kas klahjotees un gudram prah-tam klaufiht. „Pateefi,“ tâ negohdigs dehls weht klahht teize, „ja jums wehl ne peeteef,

ka winsch tik trakabi dsihwo, un tik negudri zit-
tus gribb apmahniht ar sawas fleppenäs skoh-
las, kas ne kad warr buht isprohtama, un ka
winsch wiffus bauflus, kam klaufiht, Deews
winnam ka namma-tehwam usdewis, par gal-
wu mett: tad atgahdatees, ka winsch ar ap-
dohmu un tihfchi zeetuma strahpi mellejis, fo
tiffai tahds warr darriht, kas negudrs paliz-
zis — un kadeht mums arri wairs ne kas nar
jafacka.“ —

Rahtes-kungu leelakajs pulks ar galwahn
nosihmeja, ka to tizzohht un ka teem schitte, ta
teefas leeta effohht beigta, tapeh; ka par mulki
palizzis meisteris derroht us trakkufsi*). To see-
mas fwehtku farlanas deenas bija tuwu klahht
un gan gudri fungi gribbeja no saweem teefas
darbeem drihfi buht swabbadi. Pats preeksch-
fehdetajs, burmeisteris arri jaw taifijahs, ka-
tram rahtes-kungam list teikt, fo no tabs leetas
dohmajohht, jeb kam tas peekrihtohht, fo teefas
walloda fauz: „teikt fo schkeet;“ — te soh-
gis, kas arri rahtes peefehdetajs bija, eefahze
runnaht un waizaja to skrohdereni, kas klahht
bija, woi ta arri gribboht, lai noteek, fo brahli
praffohht. — Ta labba meita sihwejahs pretti
zik warredama un eesauzahs: „ne darrat fungi,
par fo patte firbs juhs sohditu. Kad tiffai ne
nokaujät schim muhscham kahdu no juhsu wiffu
labbakeem birgereem! Ne buht ne tizzu, ka
tehwäs irr mulka prahtä palizzis, ka paschä
pastara teefä to ne buht ne tizzeschu. Ja mans
wihrs ne buhtu bailigs un mahnu tizzigs zil-
wels, un ja ne buhtu winsch usrihdinahts no
teem, kas deemschehl irr manni brahli, tas ne-
labbuns ne mas ne buhtu ta wairumä gahjis,
tas gohdigs meisteris ne buhtu zeetumä, un
mehs buhtum winnam par atspaidu, lai winsch
saweem apsuhdsetajem mutti aishahsch un tohs
atfauz no tabs besgohscha nepateizibas, ar fo
tee winnu no namma us nelaimi irr ahr-isstuh-
muschi.“ —

„Tu mello, neustizzama mahse,“ ta dehli
dumpoja. „Tu nepateefu leezibu dohdi,“ ta
mahte eeblahwahs. „Woi meh’s wainigi, ka,
fabaidihts zaur muhsu prahtigeem wahrdeem,
ar fo winnam winna nejauku walldodu no mums
pahrmettam, winsch no namma isbehge, muhs
neschehligi atstahdams un pee tabs nerahtnas
raudsidams peespeestees, kas winnu bij ustraz-
zinajufi, pascha un winnas ihstneekkeem par
eenaidneeku buht.“ — „Bet Deews ne liffahs
peesneetees“ ta dehli wehl starpä brehze, „ta
launa mahse irr zerrejufi, tehwa mantu un arri
to usleelitu nahkoschu baggatibu weena eegubt,
— bet tahryu reeksti, jeb rohgas tai aiseek. Lai
arri muhsu mahsas wihru Willibaldu pahr-
jauta.“ —

Klahht peesauhts skrohderihts, schlohlans*)
wihrinisch, kam bals israhwahs, taifijahs
us swainu puffi eet, un puttereja no seewas-
tehwa nesalihdsiga prahta, no winna traka-
deem eeraddumeem, un beidsohht teepjahs, few
krustu mesdams preekschä, winsch, weendeem,
tehwa lambari eekahpis, effohht paschu wellu,
gan ne redsejis, bet tatschu dsirdejis — „Paschu
wellu!“ rahtes-kungi eesauzahs, un leels trohk-
fnis zehlahs. Skrohderene sawam wihram tik
aschi usskattijahs, ka firbs tam istrufke. To-
mehr trihzedams winsch tahtak runnaja: „Skat-
tees, skattees man wirsu, skattees zil gribbi,
seewa, ne warru par to klussu zeest, jebfchu tu
man aisleedsis no ta runnaht. Nudeen, irr itt
pateesi teef, ka tehwa galda, appaksch dsihmi
no missinu neebineem un rlltenischeem un sahr-
nu-sihgahm, kohku bohsele**), jeb kas tai
lihds, gulleja, kam eekschä tschaksteja un kalle
itt ka putnis tur eekschä knahbetu, jeb ka kreh-
kis, woi dsennis pee kohka. Auk tam peelizzis,
man druhmis usgahje, un lihds man prahtä
eefchahwahs ka wels wiffadi warr parahditees,
lihds arri sweedu to bohseli garr seenu, pats
prohjam sprufdams. Ne sinnu, woi ta pu-

*) Trakkufsis irr namis, fur tahdus glabba un
ahrste, kas negudri jeb trakki palikkufchi. —

*) Schlohlans irr, kam kungis tuksch.

**) Bohsele irr masa keegelu lohbdite.

scham pahrgahjuff, tapeh; ka ne atskattijohs. Bet teef un teef irr, ka zitreis atkal, no seewas labbi isfummih's, palikku jo drohfeh, un tehwa kambari eefahpis, no tahs bohseles neeku wairs ne redseju." —

Strohdera swaini nu raudsija ar scheem nerra stabsteem sawus subhsinus apstiprinaht, un zitti no teem rahtes-kungeem arri mas fo atrahwahs, tam tizzeht. Bet Pehtera meita, no dufmahm un skunjahm raudadama, sawam wihran us-fauze: „af, tu negohdigs un besdeewigs zilweks! Woi ne likki arr to wissulabbaku tehwu spaidds steept, woi fahrtâ fadefsinah? — Af wai man un wisseem gohda: zilwekeem, ka tam nenoseedsigam behdulim, jausnemn tik dauds negohda, bes ka tas ar weenu masu wahrdinu drihft sawu taisniibu parahdih!“ — „Kas juns to teizis, jauna seewina,“ sohgis nehme runnah un teefas pulksteniti paschkindinaja. „Nirnberges rahtes-kungi naw tik netaisni, ka tee kahdu no saweem birgereem nepahrjautatu pasubdinatu.“ —

Par scho aschu wahrdu, kas firbis duhre, gan gudri rahtes-kungi nosarke lihds teem prahtâ schahwahs, ka gan drihs buhtu pahrschweigufchees, gribbedami to teefas-lectu weenâ ahtrumâ nobeigt, fo darriht teefas kungeem nebuht ne klahjahs. Pa tam weenas no fahndurwinm atwehrahs un meistera kungs Pehteris eenahze, nomehrdehts un fals*) wihrs, ar jantru beswainas gihmi, rahmi un meerigi apskattidamees; — titkai ay zeeti aisspeestahm luhpahm warreja eeraudsiht, ka wiasch fehrojahs. Winna meita to eeraudsihufi no preeka eebrehzahs; bet gaspascha, dehli un snohts sabihjufchees ne drihftsteja azzis pazelt. —

(Zurplikam walraf.)

*) Kals jeb kalsens irr, kam mas gallas jeb treknuma us ribbahm, nolcesah's.

Teefas flubdinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Reiseriffas Majesteetes, ta Watwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic., tohp no Puhres pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas praffischanas, woi mantofchanas jeb kah-

da balliba buhtu pee tahs atskah'tas mantas ta ne fem nomirruscha wehnera Fahsep Leisander, kurrea mantineeki naw sinnami, usaizinati, gabda starpâ, un wifswehlaf lihds 28tu April 1840, kas par to beidsanu un isflehgschanas-terminu nolikt's, pee schih's pagasta teefas ar labbahm parahdischanahm peeteitees, un sagaidih't fo teefa spreedihs; ar to pamahzifchanu, ka tohs kas lihds peeminnetam terminam ne buhs peeteikufchees wehlah wairs ne klausih's, un winneem muhschigu kflusszefschanu usliks. Za arribsan tee, kas no peeminnetâ netaika fo buhtu aishnehmufchi, jeb tam fo parradâ buhtu palikufchi, zaur scho teef usaizinati, tahs aishnemtas lectas atdoht, un sawus parradus aismakfah't; kas sawus parradus gribbehs slehpt un lihds peeminnetam terminam ne peeteikfees, teem wehlah dubbulti sawi parrabi buhs ja-atlihdina. To buhs wehrâ nemt! Puhres pagasta teefa, 17â April 1839.

(L. S.) ††† R. Wollberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 27.) Satalowshy, pagasta teefas fcrihweris.

No Lihwen-Berfes pagasta teefas tohp sinnamu darrihts, ka to atskah'tu mantu ta nomirruscha Sefku krodhsneeka Kristap Winkelmann, prohti: firgus, gohwis, aitas, gultu-drahnas, rattus, galbus, firgus un daschdaschadus mahju-rifkus, wairakfoblitajam uhtrupê pahrdohs. Lihwen-Berfes pagasta teefa, 28â April 1839.

Anfs Meier, pagasta wezzakais.
(Nr. 69.) C. Franck, pagasta teefas fcrihweris.

No Leelas Eezawas pagasta teefas tohp flubdinah'ts, lai wiffi, kurreem kahdas parradu meleschanas pee tahs atskah'tas mantas ta nomirruscha Leelas Eezawas fainneeka Kjullu Zahna Prawe-neeka buhtu, wifswehlaf ar sawahm meleschanahm lihds 2tru Zuhni 1839 pee schih's pagasta teefas peeteizahs. Leela Eezawâ, 22trâ April 1839.

(L. S.) Smuggu Fehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 83.) Ewertis, pagasta teefas fcrihweris.

Kad par to mantu to islikku fainneeku Lejes-Striker Fehkabs Dukauski, Kasifku Mittel Kasifke, Masu Kepsnu Zahne Duhmann un Schnakkes Andrei Weismann konkurse nospreesta, tad tohp wiffi parradu deweji usaizinati, ar sawahm meleschanahm wifswehlaf lihds 23schu Zuhni 1839 pee Leelas Eezawas pagasta teefas peeteikfees, jo wehlah neweens wairs ne taps klausih'ts. Leela Eezawâ, 22trâ April 1839.

(L. S.) Smuggu Fehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 84.) Ewertis, pagasta teefas fcrihweris.

